

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit Gül* tarafından Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Muazzez Orhan

Van Milletvekili

Bir ülkede hukuk ilkesinin geçerli olduğunu gösteren temel göstergelerden biri mahkumların temel hak ve özgürlüklerine gösterilen saygıdır. Türkiye'de tutuklu ve hükümlü sayısının dünya geneline göre çok yüksek olduğu, tutukluluk sürelerinin makul olmadığı bilinmektedir. Ancak mahkumların hak ihlallerinde tek sorun; haksız tutukluluk sürelerinin uzunluğu değil aynı zamanda dönem dönem kamuoyuna yansıyan şekliyle cezaevleri idarelerinin keyfi tutum ve muameleleri de bu hak ihlallerini arttırmaktadır. Cezaevi idarelerinde görevli olan kamu personellerinin temel insan hakları eğitimi alması, işkence ve kötü muamele uygulayanların soruşturulup yaptırıma tabi tutulması ve hak ihlallerinin önlenmesi için gerekli mekanizmanın kurulması acilen sağlanmalıdır. Birçok ceza evinde cezasızlık ve denetimsizlik nedeniyle birçok yaşamsal hak sistematik bir şekilde ihlal edilmektedir.

Van F Tipi, T Tipi, M Tipi ve Yüksek Güvenlikli cezaevlerinde özellikle koronavirüs salgınından sonra hak ihlallerinin her geçen gün arttığı kamuoyuna yansıtılmıştır. Aileler ve avukatlarla yapılan görüşmelerde mahkumlara esir muamelesi yapıldığı, temel haklarının pazarlık konusu yapıldığı görülmektedir. Görüşmelerde yaşam hakkını tehdit edecek düzeyde sistematik bir şekilde gardiyanların tutuklu ve hükümlülere şiddet uyguladığı, ağır yaralanan mahkumlara bile gerekli yasal sağlık hizmetinin verilmediği ifade edilmektedir. Gardiyan saldırıları dışında zaten kronik hastalık durumunda olan mahkumlara da sağlık hizmetleri tamamen durdurulmuştur. Covid 19 salgınına karşı ihtiyaç duyulan dezenfekte ve dezenfektan ihtiyacının karşılanmadığı ifade ediliyor. Keyfi bir şekilde radyo ve kitaplara el konulduğu, dilekçe ve mektupların kabul edilmediği veya gelen emanetlerin teslim

WU

edilmediği ifade edilmektedir. Korona nedeniyle kısıtlanan görüş hakkı yerine gelen telefon görüşme haklarının idare tarafından keyfi bir şekilde kısıtlandığı veya kullanılmadığı ifade edilmektedir.

Bu kapsamda;

- 1) Van cezaevlerinde kaç tutuklu ve hükümlü mevcuttur?
- 2) Van cezaevlerinde kapasite üzerinde kaç mahkum kalmaktadır?
- 3) Van cezaevleri idaresinde görev alan kamu personellerinin ideolojik saiklerle hareket ettiği ve mahkumlar arasında etnik, mezhepsel ve ideolojik ayrımcılık yaptığı iddiası üzerine herhangi bir soruşturma yapılmış mıdır?
- 4) Van cezaevlerinde görevli kamu personellerine temel insan hakları eğitimi verilmiş midir?
- 5) Van ceza evlerinde kronik hastalığı bulunan hasta sayısı kaçtır? Bu hasta hükümlü ve ve tutukluların risk altındaki yaşam hakkını korumak için alınan tedbirler nelerdir?
- 6) Van cezaevlerinde koronavirüs salgınına karşı alınan tedbirler nelerdir?
- 7) Van cezaevlerinde koronavirüs testi yapılmakta mıdır? Bugüne kadar test sonuçları nasıl çıkmıştır?
- 8) Van ceza evlerinde son bir yıl içerisinde hükümlü ve tutuklulara saldırdığı için hakkında soruşturma açılan gardiyan veya diğer bir görevli var mıdır?
- 9) Van cezaevlerinde 3 Nisan 2020 tarihinden sonra gardiyanlarca fiziksel saldırıya uğrayan mahkumların sağlık durumları hakkında ailelerine bilgi verilmiş midir?
- 10) Van cezaevlerinde 2020 yılı içerisinde hücre cezası verilen mahkum sayısı kaçtır? Hücre cezası verilen mahkumların haklarının korunması için hangi mekanizmalar işletilmektedir?
- 11) Van cezaevlerinde hükümlü ve tutukluların yasal telefon haklarının keyfi olarak kullanılmadığı iddiaları üzerine bir soruşturma başlatacak mısınız?